

ročník II.

pátek 1. července 2022

Kozákov od Veselé – Žďáru

Milý čtenáři!

V červnu byl informační fičák, teď ale galerie představily letní výstavy, školy zavřely, divadla též, obecní úřady upadnou do siesty nebo přinejmenším volnějšího režimu. A nastane okurková sezona.

A aby bylo co do Trosečníka a abych se na chalupě nenudil a koloběžka nezahálela – zařadil jsem novou rubriku *Koloběžka dovezla*. Budu jí dávat za rubriku *Bejvávalo* se starými pohlednicemi, která si tak volně pluje vydáním a hledá, kde by mohla začít stránku.

Tak snad mne koloběžka a strážní andělé během prázdnin neopustí a dostanu se do nějakých zajímavých koutů Českého ráje. A Trosečník bude mít dost okurek.

- ◆ Horolezecká expozice po pátečním prudkém přívalovém dešti (v 19:00) nedopadla vůbec dobře. Zaplavena byla vstupní hala expozice a pod vodou skončila také výtahová šachta, kde stálo 20 cm vody. 😞
Následky deště jsme likvidovali celý sobotní den. (facebook MČR)

- ◆ Výjimečný betlém ze 70. let 19. století z dílny turnovského malíře Michala Bělohlávka je právě v těchto dnech instalován v národopisné expozici Muzea Českého ráje.

V roce 2019 byly zahájeny práce na restaurování rozsáhlého souboru Bělohlávka betlému v *Ateliérech Bárta* v Hořicích, jednoho celku ze souboru sbírek, které se muzeu v posledních třech letech podařilo zrestaurovat díky projektu spolufinancovaného z Integrovaného regionálního operačního programu. Projekt, který právě těchto dnech končí, byl náročný nejen pro kurátory sbírek, ale především pro restaurátory. Některé restaurované předměty se vracejí do depozitáře, některé se stávají součástí nově realizovaných výstav.

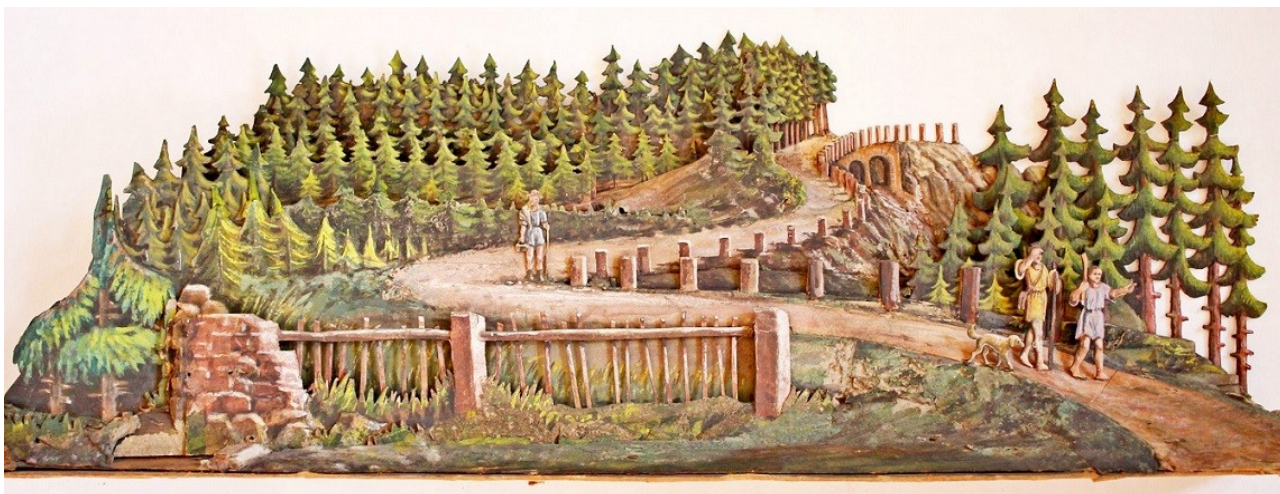
Betlém Michala Bělohlávka se vrací po více jak 80 letech do stálé expozice Muzea Českého ráje v Turnově. Tato výjimečná práce turnovského malíře Michala Bělohlávka (1841 – 1915) ze sedmdesátých let 19. století má poměrně pohnutou historii. O tom, kdy se stal součástí sbírkového fondu turnovského muzea přesné informace nemáme. Jedinou doloženou zprávou je článek v *Pojizerských listech* ze září roku 1942, ve kterém Karel Kinský uvádí, že

Bělohlávkův betlém s poloplastickými figurami byl součástí instalace tzv. světničky kamenáře. V 60. letech byl v souvislosti se změnami v expozicích podobně jako ostatní betlémy z výstavních prostor muzea odstraněn. V 70. letech 20. století, v době, kdy v turnovském muzeu probíhalo dle nařízení tehdejšího zřizovatele tzv. „nové“ zapsání veškerého sbírkového fondu, do evidence zařazen nebyl. Došlo k tomu až v roce 1980, kdy všechny soubory betlémů, které byly do té doby „sesypány“ v provizorním depozitáři muzea v několika truhlách, byly novou kurátorkou sbírky Vladimírou Jakouběovou za spolupráce s externími odborníky roztríděny, určeny a přes protest bývalého vedení muzea zapsány do muzejní evidence. Vystaveny však mohly být až o mnoho let později, poprvé v prosinci roku 1989.

Z Bělohávkova betlému však bylo vystavenou pouze několik málo figur. Architektonické a krajinné kompozice, podobně jako většina figur, byly poškozeny tak, že jejich vystavení nebylo možné. Díky nevhodnému uložení v 60. a 70. letech byly dřevěné i kaširované součásti pokryty silnými vrstvami prachu, poškozeny mechanicky i vlhkostí a zateklinami v malbě. Krom jiného vykazovaly i ztráty podložky a malby.

Dnes je všechno jinak. Po náročném restaurování, které probíhalo od podzimu 2019 do března 2022 je možné všech 150 figur a scénérií vrátit na své místo ve stálé expozici. Pro restaurátory i kurátorku sbírky velká výzva a nesnadný úkol, protože o tom, jak betlém původně vypadal, žádné doklady nejsou. Poté, co byla vyklizena část národopisné expozice, kde bude betlém umístěn, a vitrina včetně osvětlení náležitě upravena, přišlo to nejdůležitější – vytvořit model budoucí instalace, sestavit dřevěnou konstrukci, usadit a propojit krajinné celky a následně začít s definitivní stavbou betléma.

Petr a Tomáš Bártovi

To už byl úkol pro restaurátory – stejně náročný jako předchozí restaurování všech polychromovaných celků a figur z papírmaše, dřeva a papíru. Několik dní náročné týmové práce restaurátorů z *Ateliérů Bárta* z Hořic v expozici muzea ale přineslo očekávaný výsledek. Betlém významného turnovského malíře Michala Bělohávka, který svou rozměrností, technikou a kvalitou malby patří mezi velice

vzácné soubory betlémů, je hotov. Díky restaurátorům a také díky úsilí kurátorky sbírky tak došlo ke znovuzrození díla, které se ještě v 70. letech 20. století nacházelo zcela v troskách a jako takové bylo odsouzeno k zapomnění. To, že se podařilo betlém obnovit, a dokonce zprovoznit v místě, kde bylo před 80 lety vystaveno, je pro muzejníky malý zázrak.
(Muzeum Českého ráje Turnov)

♦ Největší český granát o rozměru 8,9 x 6,4 x 4,2 mm a hmotnosti 1,711 ct se zaslouženě stává exponátem Muzea Českého ráje měsíce června.

Můžete ho spatřit ve stálé mineralogické expozici.

Tento mimořádný oválný výbrus pyropu – českého granátu získalo naše muzeum v létě roku 2016. Výbrus je opatřen cedulkou, která obsahuje znalecký posudek a razítko Jiřího Kouřimského a dokazuje tak, že kámen pochází z Českého středohoří. To by ostatně nebylo až tak zajímavé, kdyby broušený kámen se svými rozměry 8,9 x 6,4 x 4,2 mm a hmotností 1,711 ct. nepatřil k největším broušeným českým granátům vůbec.

Příběh tohoto výjimečného českého granátu představí geolog Jan Bubal, správce sbírky geologie a mineralogie turnovského muzea:

„Dárce kamene je rodák z Turnova, kterému granát zakoupil jeho otec, když mu bylo 16-18 let (tedy v letech 1964-66) z pozůstalosti sběratele pocházejícího z Lomnice nad Popelkou (jeho jméno je bohužel již zapomenuto). Paní jim ukázala část tehdy ještě velké sbírky, z nichž nejvíce je zaujalo velké množství broušených českých granátů, které vysypala na stůl. Kvůli omezeným finančním zdrojům jich vybrali pět nebo šest, z nichž tento byl největší.

Na vysoké škole objevil pan dárce v pražském antikvariátu *Katalog sbírky broušených drahých kamenů Národního muzea v Praze* a zjistil, že české granáty

v jejich sbírkách nedosahují velikosti tohoto výjimečného kusu. Odnosl ho do muzea panu RNDr. Kouřimskému, aby se ujistil, že se skutečně jedná o český granát. Pan Kouřimský ochotně a nepříliš draze napsal posudek, že se jedná o kámen z klasické oblasti Českého středohoří. Tento posudek je u kamene dosud přiložen.

Doktor Kouřimský však ještě v té době nemohl disponovat žádným přístrojovým vybavením, se kterým by mohl s jistotou určit, že se jedná o český granát. Ani dnes není jednoduché původ pyropů určit, natož před padesáti lety. V roce 2018 jsem vzal kámen do laboratoře k Jaroslavu Hyršlovi, našemu přednímu a světově známému gemologovi, který například prováděl gemologický výzkum koruno-vačných klenotů a mimochodem vyvinul systém metod, kterými jde s téměř stoprocentní jistotou určit, zda se jedná o český granát či nikoliv. Na základě metod určení indexu lomu, viditelného a Ramanova spektra, studii inkluzí a porovnáním s celosvětovou databází jsme mohli konstatovat, že se skutečně jedná o český granát.

Určit, z jaké lokality granát pochází, je mnohem těžší, ale dle pozorovaného uspořádání některých inkluzí kámen pochází nejspíš z ložiska v severovýchodních Čechách (konkrétní lokalitu je určit složité; Vestřev?); méně pravděpodobná se nabízí varianta, že pochází z Českého středohoří.

Výsledek výzkumu byl překvapivý, zároveň z něho dělá opravdu výjimečný kámen, který se stal ozdobou naší sbírky broušených kamenů. Většina velkých českých granátů totiž pochází z Českého středohoří, protože tam již od středověku probíhá těžba.

Dosud největší český granát, který jsem měl možnost spatřit na vlastní oči, bylo surové zrno o průměru 12 mm; broušený kámen ve tvaru kulatého briliantu o velikosti 10 mm. Oba kameny pochází z Českého středohoří a nachází se v soukromých sbírkách. Největší známý broušený český granát z Podkrkonoší můžete spatřit v expozici mineralogie a geologie našeho muzea.“

(Muzeum Českého ráje)

♦ Půjčovní doba knihovny o letních prázdninách rok 2022

Hlavní budova:

Oddělení pro dospělé (kromě státních svátků 5.-6. července)

Pondělí 8:00–18:00

Úterý 8:00–18:00

Středa 8:00–18:00

Oddělení pro děti a mládež (kromě státních svátků 5.–6. července)

Pondělí 9:00–12:00 a 13:00–16:00

Úterý 9:00–12:00 a 13:00–16:00

Středa 9:00–12:00 a 13:00–16:00

Pobočka knihovny Turnov II na vlakovém nádraží:

Pondělí 9:00–13:00

Úterý 9:00–13:00

Středa 9:00–13:00

Čtvrtek 9:00–12:00 a 13:00–18:00 (po 18. hodině akce Turnovského léta)

Pátek 9:00–13:00

Sobota 9:00–13:00

Neděle 9:00–13:00

♦ Turnovská synagoga neslouží jen jako turistický cíl

Již více než 14 let je turnovská synagoga nejen turistickým cílem, ale i dalším místem pro pořádání koncertů, setkávání a vzdělávání.

Synagoga Turnov, od roku 2009 další z míst v Turnově pro pořádání koncertů, setkávání a vzdělávání. Naposledy se tak stalo v pondělí 20. června, kdy zde měli závěrečný koncert žáci učitelů Petra Kostky a Jindřicha Bady ze ZUŠ Turnov. Během prázdninových měsíců v synagoze proběhnou dva koncerty a to Židovské housle Alexandra Shonerta a Sefardské písně. V letošním roce jsou koncerty pořádány ve spolupráci se sdružením SAL, které na společný projekt s židovskou tematikou získalo finanční prostředky z grantu Libereckého kraje.

Na ženské galerii v současné době probíhá výstava *Židovské památky v Libereckém kraji*, která pojednává o památkách po židovském osídlení. Tato výstava bude v srpnu nahrazena výstavou *Druhý život českých svitků*, jež se zaměří na osudy svitků Tóry z českých synagog.

(Eliška Gruberová, TPCR)

♦ GEOLOGICKÉ EXKURZE NEJEN PRO GEOLOGY

I v letošním roce se opět můžete těšit na geologické exkurze, které pro vás připravil geolog Jan Bubal. Exkurze nejsou určeny jen zájemcům o geologické vědy, ale i všem milovníkům historie a krásné přírody. Zvládne je každý průměrně zdatný turista. Všechny tři výpravy absolvujeme především pěšky. K účasti je nutné přihlásit se na emailové adrese bubal@muzeum-turnov.cz, telefonním čísle: 778 779 917 nebo osobně na pokladně muzea.

9. 7. Po sopkách z Nové Paky až do Železnice

Naši výpravu začneme na dně permokarbonského jezera, ale postupně se přes hráz v podobě lužické poruchy přehoupneme na dno křídového moře. Abychom se při tom příliš nenamočili, budeme přeskakovat po sopkách, které čnějí ze zarovnané krajiny Jičínska a Novopacka. Uskutečníme tak cestu z geologické minulosti začínající před 300 miliony lety až do současnosti, kterou představují hrady a kaple postavené člověkem na vrcholech samotných vulkánů.

♦ Kulturní tipy

pátek 1. července, 19 hodin, před Střelnicí

Roubovaný vokurky

Zahájení Turnovského léta s oblíbenou undergroundovou kapelou.

Turnovská parta hrající folk, country, rock i underground hraje ve složení Martin Mikule - baskytara, basa; Jirka Víšek - kytara, ukulele, zpěv; Štěpánka Víšková - zpěv, tamburína; Mojmír Babáček - zobcová flétna; Vašek Samek - dvanáctistrunná kytara, zpěv, cajon; Jirka Slavík - bicí.

pátek 8. července, 19 hodin, před Střelnicí

Holy Fanda & the Reverends

Fanda Holý je pražský písničkář a multiinstrumentalista, který má za sebou tři autorské desky a právě s kapelou The Reverends vydává čtvrtou - novinku *Dopisy v lahvi*.

Se svými písněmi odehrál turné a koncerty po Severní i Jižní americe a většině Evropy. Jako studiový hráč spolupracoval mimo jiné s Mňágou a Žďorp, Wild Tides, Bonusem, Jardou Svobodou, Stinkou, The Tower of Dudes a dalšími a se všemi posléze i živě vystupuje nebo vystupoval.

V roce 2015 spolu se kalifornským bubeníkem Nickem Jenningsem formuje kapelu Holy Fanda & the Reverends, která vydává úspěšný debut *Konec cesty*, spojuje síly s Jardou Svobodou z Trabandu a intenzivně koncertují u nás i v zahraničí. Po přelomovém singlu *I Will Go* přichází v únoru 2022 s novým albem v produkci Martina Tvrdého *Dopisy v lahvi*.

sobota 9. července, 19 hodin, před Střelnicí

Rouden band

Rocková kapela z Českého ráje letos slaví 40 let (1982 - 2022).

Historie vzniku kapely se datuje od posledního týdne srpna roku 1982. Založení skupiny předcházely více než dva roky společného hraní Jardy Dvořáka a Radka Špíny na akustické kytary se snímači. Poté, co si Jarda Dvořák koupil kytaru elektrickou, bylo založení skupiny na spadnutí. Zejména, když na nedaleké skládce byly z dřevěných hrnců a igelitu vytvořeny první bicí.

turnovsko

♦ BOHEMIA RALLY 2022

Závod *Rally Bohemia*, který se do roku 1985 nazýval *Rallye Škoda*, je součástí sedmidílného seriálu Mistrovství České republiky v rallye. První ročník se uskutečnil roku 1974 a nesl se v duchu oslav 1000 let Mladé Boleslavi.

Bohemia Rally Mladá Boleslav je tradiční motoristická akce ve Středočeském a Libereckém kraji, která bude mít v roce 2022 již svůj 49. ročník. Akce se

skládá ze sedmi částí a potrvá 11 dnů (1.-11. 7.). Start, cíl a ředitelství závodu budou soustředěny do samotného centra města. Zde i v blízkém okolí pak proběhnou divácky vděčné rychlostní zkoušky. Po dobu akce proběhnou krom hlavního závodu besedy, soutěže, dětský den zaměřený na motorsport. Součástí rally je i soutěž vozů budoucnosti – elektromobilů. Akce svou komplexností zasáhne široké spektrum veřejnosti. Většina akcí je koncipována pro rodiny s dětmi.

9. července projedou závodníci i silnicemi Českého ráje a Pojizeří:

9.7.	8:30 - 18:30	RZ 3/6	Radvánovice, Roudný, Karlovice, Svatoňovice, Volavec, Kvítkovice, Dubecko
9.7.	9:00 - 19:00	RZ 4/7	Skuhrov, Huntířov, Bzí, Veselí, Chlístov, Těpeře, Železný Brod (ul. Těpeřská)
9.7.	9:30 - 19:30	RZ 5/8	Malá Skála, Frýdštejn, Košova, Pelíkovice, Radoňovice, Hodkovice n. M. (ul. Pelíkovická, Rychnovská, Pražská, nám. T.G. Masaryka, ul. Koněvova, Kostelní vrch), Sedlejšovice, Vrchovina, Třtí, Radimovice

♦ HRUBÝ ROHOZEC – *Varhanní sobota na Hrubém Rohozci*

9. červenec 9 – 17 hodin

Při prohlídce kaple vám varhaník Radek Rejšek zahraje na původní zámecké varhany. S menšími skupinami (do 13 osob) průvodce vystoupá na hudební kruchtě, kde představí historii a funkce varhan a přidá malou hudební ukázkou. Tato akce je součástí prohlídkového okruhu „Reprezentační prostory“.

♦ *A teď si můžete přečíst něco o historii zámku Hrubý Rohozec.*

Na místě dnešního zámku Hrubého Rohozce, na pravém břehu Jizery, stával na pískovcové terase hrad Rohozec, který byl pravděpodobně postaven v roce 1300 a jehož podobu neznáme. Jeho zakladatelem byl s největší pravděpodobností člen rodu Markvarticů – Havel, který se podle svého nově založeného sídla začal následně psát s přídomkem „z Rohozce“.

Z východní strany byl chráněn strmým srázem a na ostatních stranách měl hluboké příkopy, které dodnes na několika místech naznačuje terén zámeckého parku zejména na jihozápadní straně. Z původního hradu se dochovala do skály tesaná sklepení s gotickým ukončením portálů a okének pod dnešním zámekem. Z dalších držitelů Rohozce jsou známi páni z Turgova v l. 1356 – 1371 a asi od r. 1374 Markvart z Vartemberka, přísedící zemského soudu. Protože svůj spor s lužickými městy řešil násilím, dopustil se porušení zemského míru, takže král Václav IV. proti němu vyhlásil v r. 1390 vojenskou hotovost. Jeho hrady Rohozec, Zbiroh(y) a Žleby (na Čáslavsku) byly v průběhu tažení dobyty, Markvart byl zajat a Rohozec i další jeho majetek zabrán pro královskou komoru. Markvart byl později zase z vězení propuštěn, zemřel však brzy nato v červnu 1392.

V roce 1417 byl jeho majitelem Jan z Michalovic, řečený Kruhulata, který náležel ke stoupencům císaře Zikmunda. Za něho dobyl roku 1424 Jan Žižka z Trocnova město Turnov, není však zpráv, že by se boje nějak dotkly hradu Rohozce. Janův syn Jindřich podporoval aktivně Jiřího z Poděbrad. V r. 1468 stál v čele jeho vojska, které se postavilo na odpor oddílům jednoty zelenohorské a Lužičanů, jež přitáhly 1. června k Turnovu a 4. června se ho zmocnily. V boji, k němuž pak u Turnova došlo, byli Lužičané a jejich spojenci poraženi, Jindřich Kruhulata z Michalovi však byl těžce raněn a za několik měsíců zemřel. Tím vymřel rod Michaloviců po meči a Rohozec se jako dědictví dostal do držení Jindřichovy sestry Magdaleny a jejího manžela Jana Tovačovského z Cimburka. Po jeho smrti (1483) zdělila majetek jeho druhá choť Johanka z Krajku. Ta nechala Rohozec přestavět v honosný pozdně gotický zámek, který dokončil její bratr Konrád z Krajku. Krajířové z Krajku byli pány Rohozce do roku 1534, kdy zámek od Volfa staršího Krajíře z Krajku koupil Jan z Vartemberka, nejvyšší purkrabí Českého království a také vynikající hospodář. Zemřel v roce 1543 a Rohozec zdělil jeho syn Adam z Vartemberka. Od poloviny 16. století patří Hrubý Rohozec do majetku Vartenberků, kteří po roce 1600 přistoupili k jeho další přestavbě, tentokrát již do podoby renesančního zámku.

Vartenberkové se však zúčastnili stavovského povstání, a proto jim byl po bitvě na Bílé hoře majetek zkonfiskován. Přišli také o Rohozec, který se za Krajků a za Jana z Vartemberka rozrostl ve velké panství. Patřily k němu obě poloviny Turnova, poplužní dvůr, mnoho vesnic nejen na pravém břehu Jizery, ale také Volavec, Záhoří, Skokovy, Vyskeř, Olešnice, Všeň a i některé vsi na Kostecku. Tak se Rohozec stal již podruhé majetkem koruny. Nebyl jím však dlouho. Adam z Vartemberka roku 1555 vykoupil Rohozec, Skálu (Hrubou Skálu)

a Turnov a část kupní sumy splatil hradišřským panstvím, které mu po potlačeném odboji zůstalo.

V roce 1623 Hrubý Rohozec koupil Albrecht z Valdštejna. Od něj však již roku 1628 získal zámek i s okolním panstvím Mikuláš Des Fours, jehož potomkům pak zámek sloužil jako rodové sídlo po více než tři staletí, tedy až do konfiskace v roce 1945.

Příslušníci rodu Des Fours (od roku 1831 Des Fours Walderode) si zámek, jeho interiéry i nejbližší okolí upravovali podle svých požadavků a dobového vkusu. Hrubý Rohozec tak prošel nejprve barokní úpravou; z tohoto období se do dnešních dnů dochoval interiér zámecké kaple Nejsvětější Trojice vybavený barokním a rokokovým zařazením. Svou konečnou podobu pak zámek získal v 19. století, kdy byl podle návrhu architekta Jana Filipa Joendla přestavěn ve stylu empíru. Romantické úpravy z poloviny 19. století (např. novogotický portál dveří vedoucích na schodiště do zámecké kaple) pak již na celkovou podobu zámku neměly výraznější vliv.

V 19. století získaly svou dnešní podobu i některé interiéry zámku, z nichž k nejvýznamnějším patří zámecká jídelna s cennou výmalbou stěn a stropu ve stylu romantické gotiky a některé pokoje druhého patra vymalované ve stylu druhého rokoka.

V současné době jsou interiéry zámku prezentovány v původní podobě ze 30. let 20. století, kdy na zámku bydlel jeho předposlední majitel hrabě Mikuláš Vladimír Des Fours Walderode se svou manželkou Gabrielou Karolínou a jejich syny Maxmiliánem a Ludvíkem.

/ Milena Kašová,
Radostná studánka;
foto Pavla Bičíková

♦ **SEDMIHORKY**

Cestovatelské večery

ČESKÝ RÁJ – ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Navštivte společně s fotografkou Pavlou Bičíkovou a jejími velkoplošnými fotografiemi známá i méně známá místa Českého ráje. Uslyšíte příběhy o lidech, kteří zde žijí a vytváří „ráj“ a získáte řadu námětů, kam se vydat na výlet.

- 10. 7. od 20 hod. – Autokemp Sedmihorky, klubovna. Součást akce „Den pro přírodu Českého ráje“.
- 18. 7. od 19 hod. – Valdštejnský zámek, Jičín, učebna č. 201, I. patro (vstup přes arkádové nádvoří). Součást akce „Prodloužené víkendy v Jičíně“.
- 30. 7. od 18 hod. – Pantheon, Malá Skála, Součást akce „Vranovský jarmark“.
- 21. 8. od 20 hod. – Autokemp Sedmihorky, klubovna. Součást akce „Den řemesel“.
- 8. 8. od 19 hod. – Valdštejnský zámek, Jičín, učebna č. 201, I. patro (vstup přes arkádové nádvoří). Součást akce „Prodloužené víkendy v Jičíně“.

Oslavte s námi 30 let Stvození Český ráj!

Český ráj

Pavla Bičíková, tel. 724 078 973

VSTUP ZDARMA

◆ SYCHROV –

Zdravý nemocný – divadelní představení na Sychrově	Zdravý nemocný – divadelní představení na Sychrově	Zdravý nemocný – divadelní představení na Sychrově
 Sychrov	 Sychrov	 Sychrov
 30. 6. 2022	 1. 7. 2022	 2. 7. 2022
 20:30	 20:30	 20:30

lomnice n/p

◆ Městské muzeum zve srdečně všechny občany na 26. ročník tradiční prázdninové akce lomnických kamenářů a jejich hostů nazvaný *Drahé kameny ve šperku*. Akce bude zahájena **v neděli 3. července v 10 hodin** slavnostní vernisáží a prohlédnout si ji budete moci až do 11. září. Přijďte si prohlédnout skvosty, jež vznikly v rukou zkušených mistrů šperkařů, a případně si udělat radost nějakým klenotem.

Letošní ročník je už podruhé zaměřen a specializován především na využití drahých kamenů pocházejících z lokalit celého světa v oboru šperkařství. Kurátorem a zároveň garantem akce je opět lomnický sběratel a kamenář pan Ladislav Krotil. Ukázky ze svých sbírek předvedou tři dámy z Jablonce, Bzí a Prahy, Martina Kotátková, Štěpánka Kurfiřtová a Jana Smejkalová, dále Jiří Vančura, Manfred Lindner, Jiří Boudný a Robert Krotil.

Umění glyptiky předvede uznávaný rytec Vojtěch Záveský z Lázní Bělohrad. Prezentovat se budou též sbírky partnerského Muzea Českého ráje Turnov, ukázky firmy *Český granát* Turnov a zcela poprvé Střední umělecko-průmyslová škola a VOŠ Turnov.

Podobně jako v jiných letech kamenářskou výstavu zpestří samostatná výstava obrazů výtvarníka Lomnicka Martina Vencla, t. č. ředitele místní ZUŠ.

◆ K letní turistické sezóně v Lomnici nad Popelkou a okolí již osm let po sobě tradičně patří *Lomnické letní turistické noviny* s celou řadou pozvánek a tipů, jak trávit léto na Lomnicku. Deváté číslo novin už spatřilo světlo světa. Nepřibalím ho k Trosečníku, protože je příliš velký, ale občas vám nabídnu nějaký tip na pěknou procházku. Třeba:

Po stopách Rohanů

Kolébku rodu byla Bretaň ve Francii. Rohanové patřili k nejvýznamnějším francouzským rodům a byli pokrevně spřízněni s královskou rodinou.

Vše však změnila francouzská revoluce v roce 1789, po níž se raději usadili v rakouské monarchii.

Jejich rodový erb má dělený štít, kde na pravé červené polovině štítu jsou routy, v levé stříbrné polovině štítu se nachází hermelínové ocásky (jeho replika je k vidění v průčelí lomnického zámku).

Kníže Karel Alain Rohan (1764 – 1836) koupil v roce 1820 panství Svijany se zámkem Sychrov, později panství Semily, Starý Dub a v roce 1834 panství Lomnice. Po jeho smrti převzal rodový majetek adoptovaný syn kníže Kamil Rohan (1801 – 1892), který přikoupil panství Český Dub a Choustník, statek Cidlina. Kníže byl vynikajícím znalcem botaniky, vášnivým lovcem, sběratelem umění a podporovatelem spolků. Zámek Sychrov nechal přestavět do dnešní novogotické podoby, vznikl i krásný anglický zámecký park se skleníky. Na lomnickém panství vybudoval oboru s loveckým zámečkem, arboretem, rybníkem a Alainovou věží.

Manželé Kamil a Adelheid zůstali bezdětní, a proto rodový majetek zdědil prasynovec kníže Alain Benjamin Rohan (1853 – 1914), který byl také vášnivým lovcem, a tak často navštěvoval s rodinou lomnickou oboru. V roce 1908 prodal lomnický pivovar společnosti *Pivovar a sladovna hostinských v Lomnici n. P.* Se svou manželkou Johannou měl šest dětí a po jeho smrti panství převzal syn Alain. JUDr. Alain Rohan (1893 – 1976) po návratu z války dokončil studium práv. Byl velkým milovníkem koní, a i když byl velmi šetrný a hospodárný, přesto nelitoval utratit značné peníze za jejich nákup. Se svou manželkou Margarethe měl sedm dcer. Kvůli první pozemkové reformě prodal větší část svého lomnického majetku (zámek, rybník, lesy, pilu), ponechal si oboru a část lesů. JUDr. Alain se ve 30. letech přihlásil k německé národnosti, a proto byl po osvobození v květnu 1945 zatčen a vyslýchán. Majetek byl zkonfiskován a rodina čekala na odsun. Manželka s dcerami se přes nejrůznější peripetie nakonec v září 1945 dostala do Rakouska, kde se setkala s manželem. Obora zbudovaná Kamilem Rohanem i dnes nabízí poklidné místo k procházce i odpočinku. Po stopách Rohanů v Lomnici nad Popelkou se můžete vydat díky komentované prohlídce **ve čtvrtek 7. července od 13 hodin.**

/ Lenka Morávková, LLTN

◆ LIBŠTÁT –

DŮM ČP. 41

Majitelé domu se střídali, 16. ledna 1817 koupil dům Jan Končinský a 4. září 1852 ještě nezletilý František Končinský. Končinský měl hostinec. 13. prosince 1865 zde hořelo, 9. května 1866 byla podána žádost o stavbu nového domu. V roce 1883 zde byla četnická stanice. Kolem roku 1900 se sem přestěhovala pošta, byla zde do roku 1923. Po té zde byla třída školy. Při sčítání roku 1910 je zde zapsáno 7 rodin – 27 osob. Při sčítání v roce 1921 jsou zde 3 rodiny – 8 osob. Roku 1930 bylo povoleno užívání půdní místnosti. Asi do roku 1965 byl pro domy čp. 41 a 42 jen jeden vchod. Matura zde měl holičství.

23. května 1930 byla povolena adaptace pro prodejnu firmy Baťa. 13. dubna 1930 byla povolena stavba bytů o 2 místnostech v podkroví. V domě byly také dvě prodejny – potraviny Dytrych asi do roku 1950 a později opravná obuv Poláček. Druhým obchodem byla prodejna textilu, kolem roku 1960 zde byla prodejna nábytku, od roku 1965 opět prodejna textilu až do roku 1990.

21. října 1946 v Baťovně nastoupil Karel Svoboda z Čechořovic u Třebíče a prodával zde až do důchodu roku 1984. Pro boty sem jezdili z velkého okolí, o dobré

jméno se zasloužil právě K. Svoboda. Roku 1989 se přestěhovala obuv do nového nákupního střediska „Lipa“. Do roku 1990 byla majitelem Jednota Jilemnice a o budovu nepečovali. Od nich budovu koupili Jana a Luděk Opočenský a nechali opravit venkovní omítku v původní podobě. Dole vpravo měl sklad a prodejnu Interpap (Petr Kozák), prodejna byla zrušena v srpnu 2013. Asi od roku 2004 je patro využíváno jako ubytovna pro pracující v Libštátě a okolí. V letech 2011 – 2012 měla dole prodejnu starých oděvů paní Zajícová z Bělé. Asi od roku 2018 zde byla prodejna potravin a různého zboží, v roce 2022 zavřela.

◆ Studená krása na severu Čech – Bozkovské dolomitové jeskyně

Jste na výletě někde v Českém ráji, Pojizeří nebo Podkrkonoší a sluníčko pálí a slibuje, že bude pálit ještě víc? Kde se schovat před jeho paprsky a vedrem? Nedaleko Semil se nacházejí jediné veřejnosti zpřístupněné jeskyně v severní části Čech – Bozkovské dolomitové jeskyně.

Jeskyně jsou sice součástí Geoparku Český ráj, ale jste už v Pojizeří a to je jiná krajina a jiné barvy!

Žádné teplé pískovcové plošiny s borovicemi, jak je znáte z Českého ráje, ale hluboká údolí, modelovaná řekami a říčkami, silnice a silničky klikatící se do

kopců a kopečků. Prostě Pojizeří.

Na jednom z kopců stojí i vesnička Bozkov, známá svým poutním kostelem Navštívení Panny Marie se sochou Panny Marie Bozkovské.

Na severním okraji obce byly v polovině minulého století objeveny dolomitové jeskyně, jediné zpřístupněné dolomitové jeskyně u nás. jsou mezi veřejnosti přístupnými jeskyněmi raritou, jejich chodby a stropy jsou zdobené síťovitými a plástevnatými strukturami křemenných žilek, vypreparovaných z dolomitu.

Foto Břetislav Jansa, Fotoklub Safír

V části zvané Staré jeskyně jsou tyto struktury většinou překryty mladší sintrovou výzdobou, která zde tvoří brčka, barevné krápníky, záclonky i vodopády. Nechybí ani vzácné excentrické krápníčky. Tou nejatraktivnější částí je však jezerní dóm s největším podzemním jezerem v Čechách. jeho efektně osvětlená průzračná modrozelená voda je podívanou, která zůstane dlouho v paměti. Návštěvní okruh podzemím je dlouhý 400 metrů a spojuje všechny atraktivní části jeskyní. Projdete ho s průvodcem přibližně za 45 minut.

letních měsících doporučujeme rezervaci prohlídky na tel. čísle 481 682 167 nebo mailem.

A pokud už sluníčko trochu přestalo pálit, proč si neprohlédnout samotný Bozkov, poprvé písemně zmíněný roku 1352? Mimochodem – v roce 1923 byl Bozkov povýšen na městys, ale později o tento statut přišel.

Ústřední památkou Bozkova je kostel Navštívení Panny Marie se zázračnou madonou Panny Marie Bozkovské, Královný hor. Historie kostela se počítá od poloviny 14. století, kdy je na jeho místě doložen první dřevěný kostel. Tento ale za husitských válek do základu vyhořel a nový byl postaven snad někdy v polovině 16. století. Právě k této druhé budově se vážou zázračné legendy.

Stavební materiál byl údajně připraven pro stavbu kostela v Roztokách, ale jedné noci byl zázračně přemístěn až do Bozkova. Místo bylo navštěvováno odedávna díky pramenu, který byl považován za zázračný, a vesnice se podle něj nazývala U Boží vody, později Bozkov. Uvnitř kostela se dosud nachází tzv. Lavatorium, kamenná obdélníková nádoba zapuštěná do země, obsahující vodu z pramene, kterou se věřící při vstupu do svatostánku omývali. Poutní místo významně zpopularizoval také fakt,

že se Bozkovu vyhnula morová epidemie, která se po roce 1680 šířila zemí. Dřevěná stavba přestávala desetitisícům poutníků stačit a arcibiskupství původní dřevěnou stavbu povolilo nahradit novou, kamennou. Základní kámen položila Marie Polyxena, vdova hraběnka De Fours. Konstrukce barokní stavby proběhla v době 1690–93. Uctívaná socha Madony, která je vystavena uvnitř kostela, od hraběnky získala zlacené tabernákulum a v roce 1787, po dalším údajném zázraku, také paprsky. Poutě se po svém obnovení v roce 1628 konaly až do josefského zákazu v 18. století. V 50. letech 18. století byl kostel vybaven dřevořezebnou výbavou Josefem Jelínkem.

V roce 1945 kostel přišel o jehlancovou střechu. Po Únoru 48 byla poutní procesí znovu zakázána, budova začala chátrat a k rekonstrukci došlo až po objevení dolomitových jeskyní, díky kterým sem přijížděli domácí i zahraniční turisté.

Druhou místní zajímavostí je kaple Panny Marie Bolestné, takzvaná Sejkorská kaple z roku 1693. Stojí dva kilometry jižně od vesnice u křižovatky zvané Na Cimbále. Také ta bývala oblíbeným poutním místem.

A pokud vás to spíš táhne do přírody, mezi obcemi Bozkov a Roztoky u Semil se nachází přírodní rezervace Údolí Vošmendy, s jeskyněmi, ponory a vývěry podzemních vod, s krasovými propady. Nachází se tu několik podzemních prostor, nejznámější je Jeskyně na Vošmendě.

(Zdroj: Turistické noviny, Sdružení Český ráj)

♦ Nevíte, co na sebe? Přijďte se obléknout do Železného Brodu...

V Městské galerii Vlastimila Rady v Železném Brodě si lákavý outfit jistě vyberete...

... Nevěříte? Tak se přijďte přesvědčit. Od **2. července** do konce srpna bude k vidění výstava prezentující modely vytvořené pro módní přehlídky Made in Jablonec v průběhu předchozích deseti let.

Jedinečně propracované modely, které představí kreativní práci návrhářů, švadlen, sklářů a bižuterních tvůrců budou doplněny unikátními designerskými šperky.

Vystavené modely nesou jména známých módních návrhářů jako jsou Beáta Rajská, Natali Ruden nebo Eya Robovská. Unikátní je i model od návrháře modrých šatů herečky Jitky Čvančarové Borise Hanečky, který šije i pro prezidentku Slovenska Zuzanu Čaputovou.

Modely, včetně toho z letošního roku od firmy Dogala, jsou doplněny šperky ze sklářských firem Misamo, Lampglas, Atlas Bijoux, Granát Turnov, Preciosa a dalších.

Na instalaci expozice se podílela i Střední umělecko-průmyslová škola sklářská ze Železného Brodu, která se prezentuje třemi modely z roku 2018 oslavující výročí 100 let naší republiky.

Pro zpestření je v průběhu výstavy připraveno hned několik workshopů, kdy si například se sklářem Karlem Sobotkou budete moci vyzkoušet práci u sklářské-ho kahanu nebo si s paní Jiřinou Čermákovou a Věrou Černou ušít korálkový náramek.

(Loužnický zpravodaj)

MADE IN JABLONEC
MODELY Z MÓDNÍCH PŘEHLÍDEK

OD ODĚVNÍCH NÁVRHÁŘŮ
BEÁTA RAJSKÁ
NATALI RUDEN
BORIS HANEČKA
A DALŠÍCH

OD SKLÁŘSKÝCH FIREM
MISAMO
LAMPGLAS
ATLAS BIJOUX
PRECIOSA
SUPŠ SKLÁŘSKÁ
A DALŠÍCH

2. 7.-28. 8. 2022
PO-NE: 10-17 HODIN

MĚSTSKÁ
GALERIE
VLASTIMILA
RADY
ŽELEZNÝ
BROD

SKLENĚNÁ ŠATNA

WORKSHOPY | HRA | SOUTĚŽ

♦ Program akcí Krkonošského muzea

Otevřeno denně od 8 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin mimo pondělí.

▼ Zámek (čp. 75)

– **Zločin, trest a záhrobí.** Výstava přibližující hrdelní soudnictví, související rituály a fenomén spiritismu v minulosti v oblasti Podkrkonoší.

Potrvá do 13. listopadu 2022.

▼ Pivovar (čp. 1)

– **Krakonoš – Vládce našich hor.** Vstava prezentuje postavu Krakonoše v umělecké a lidové tvorbě skrze figury, kresby, ilustrace, knihy a další předměty.

Potrvá do 27. listopadu 2022.

– **Dalibor Matouš – výběr z tvorby.** Výstava představí tvorbu Dalibora Matouše (1925–1992), rodáka z Horní Branné. Malíř byl žákem Františka Tichého a Emila Filly.

Potrvá do 4. září 2022.

– **Zločin, trest a záhrobí.** Výstava přibližující hrdelní soudnictví, související rituály a fenomén spiritismu v minulosti v oblasti Podkrkonoší.

Potrvá do 13. listopadu 2022.

(Zpravodaj města Jilemnice)

♦ HORNÍ BRANNÁ – Kraj podpoří opravu krovu věže kostela svatého Mikuláše v Horní Branné milionem korun

Také v letošním roce odsouhlasili krajští radní a zastupitelé poskytnutí peněz na obnovu památek v rámci individuálních dotací. Tato částka činí 13,8 milionu korun. Jedním z projektů, které se dočkají podpory, je oprava krovu věže kostela svatého Mikuláše v Horní Branné. Kraj na ni přispěje milionem korun. Kostel sv. Mikuláše v Horní Branné, který byl původně dřevěný, je nejstarším kostelem v celém Podkrkonoší. „Právě jeho stáří a rozsah obnovy byly důvody poskytnutí individuální dotace,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Za husitských válek byl kostelík i s farou zničen. Když Vilém z Valdštejna přesídlil ze štěpanického hradu do Lomnice nad Popelkou, došlo zase k obnovení branské fary a byl vystavěn nový kostel, tentokrát už kamenný. Bylo to v roce 1557 a Štěpanice pak byly opět filiálkou farnosti branské až do roku 1722, kdy se staly samostatnou farností.

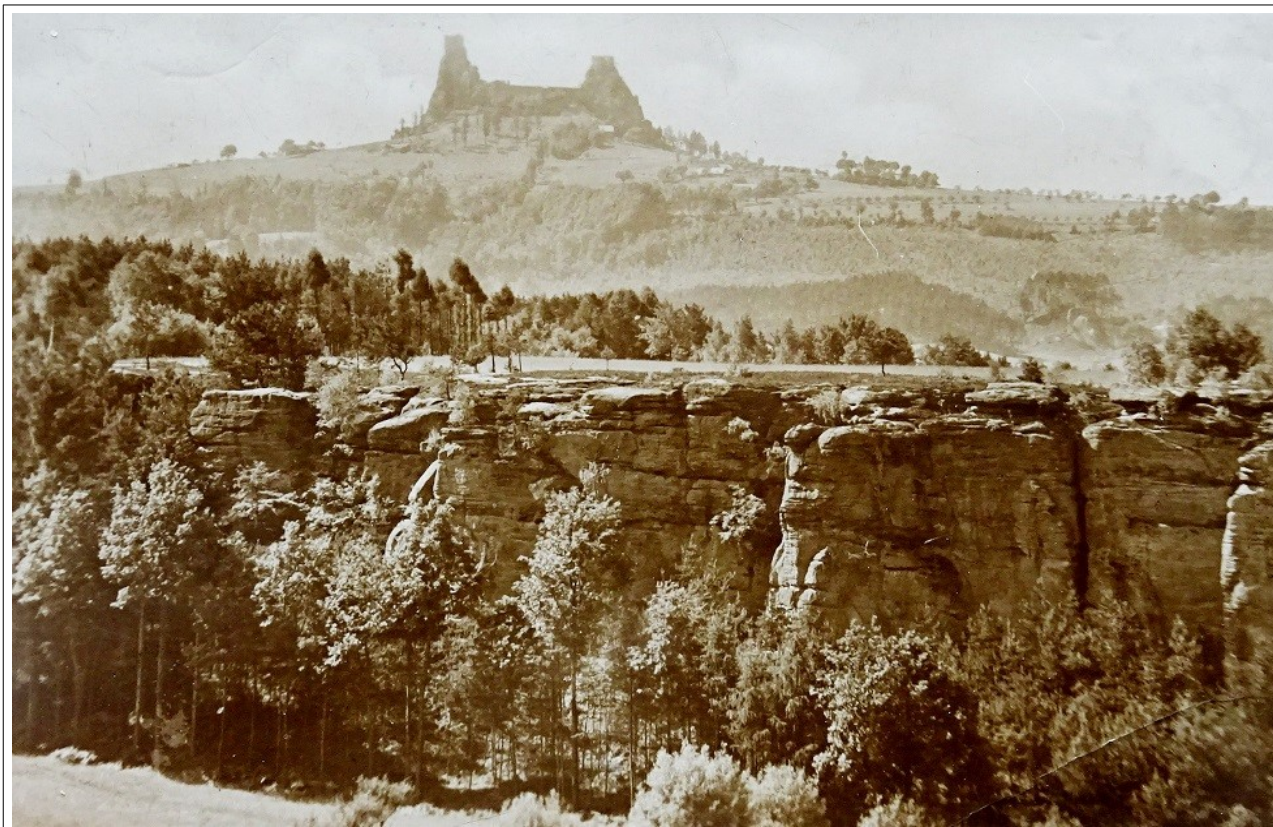
Nový kostel nebyl nijak velký, a proto kolem roku 1600 hejtman branského panství rytíř Jiří Šipař Zásmucký ze Zásmuk na svůj náklad přistavěl pozdější presbyterium. Na místo dosavadní dřevěné zvonice byla v roce 1700 nákladem Ferdinanda hraběte z Harrachu vystavěna kamenná kostelní věž a na ni zavěšen památný zvon Mikuláš.

Celková výška věže činí 40,3 metru. Roku 1799 byla pobita plechem. Horské bouře a blesky věž několikrát poškodily, například v roce 1815, 22. června 1861 a 12. října 1877. V současné době slouží kostel církvi. Konají se v něm také koncerty a výstavy. Je i místem, kde se konají přednášky o cestování, uměleckých dílech a podobně.

(Jan Mikulička,
foto Jana Matěásková)

bejvávalo

Český ráj – Trosky. Grafo Čuda Holice v Č., bez dalších údajů

Hrubá Skála (okr. Semily) – socha sv. Jana Nepomuckého držícího reliéf Panny

**Marie Staroboleslavské + zámek + osada Na Prašivci + výklenek s Pannou Marií
při vstupu do bývalé prachovny + kostel sv. Josefa + pension Harmonie
Foto a vydání: Petr Prášil, vydavatelství Baron v roce 2008**

Mnichovo Hradiště. Orbis. Bez dalších dat

Koš'álov – koupaliště. Foto Fr. Peuker, nakladatelství Orbis Praha, bez dalších dat, kolorování je patrně „domácí práce“

do Ktové

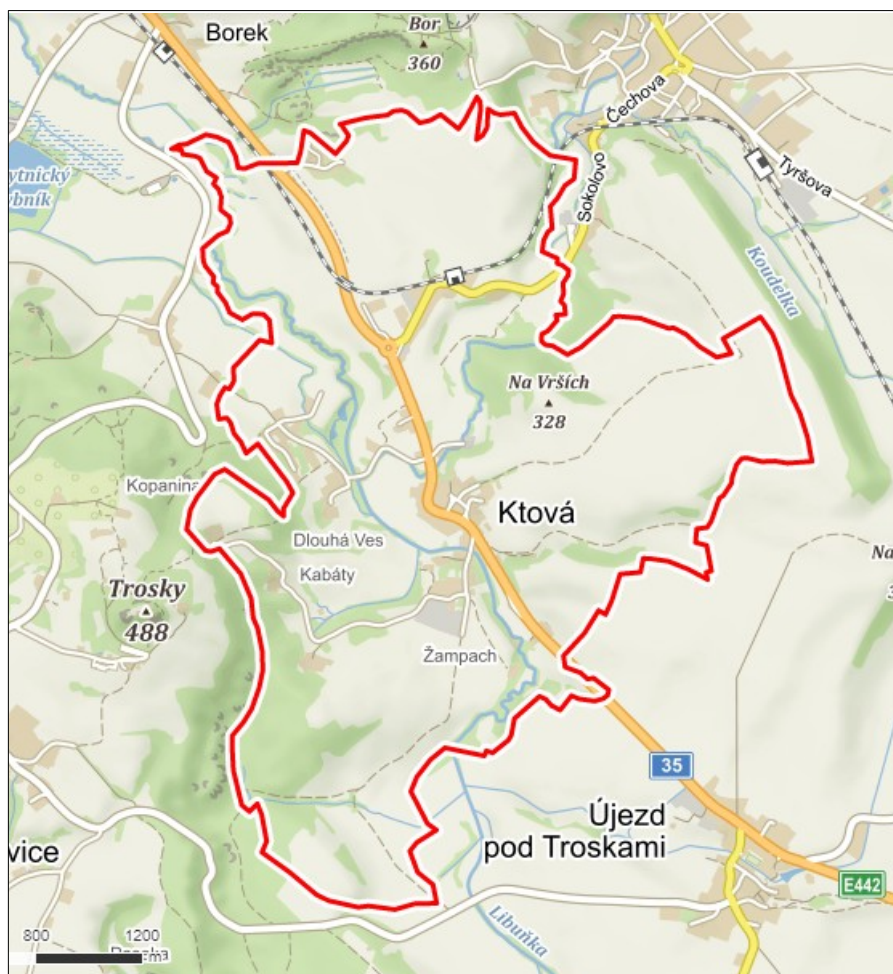
To jsem se takhle 3. června trochu nudil, koloběžka měl štávu, tak jsem se dojel podívat do obce, ze které pocházel můj oblíbený soused Jaroslav Kolář, který se přiznal do Rovenska a bydlel pak v cihlovém domě u nádraží. Do Ktové jsme jezdili o prázdninách do řeznictví, ještě než udělali masnu v Rovence. Ale jinak jsem se po téhle obci nikdy pořádně nerozhlédl. Smůlou bylo, že mi na chalupě nejde internet, takže jsem neměl mapu Ktové. A tak jsem přehlédl, že k obci patří ještě část na levém břehu potoka, kde je památný jasan a statek č. 44. S fotografiemi jsme si vypomohl z Wikipedie, taky Mapy Seznamu pomohly, protože ulička k potoku, uvedená roubenkou č. 19, byla v době mé návštěvy zalitá protisvitem slunce, zatímco pan Ladislav Černý byl tu výhodněji po ránu.

Obec Ktová se nachází v okrese Semily, ORP Turnov, na samém kraji Libereckého kraje. Pod obec patří kromě vesnice Ktová ještě drobné osady a samoty Žampach, Kabáty, Podhabr, Dlouhá Ves, U Zastávky a Písky. Rozloha území je 3,95 km².

Údolím v západní části území obce protéká potok Libuňka, do které se v Ktové vlévá naše Veselka.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1320.

Dle místního podání zde byly dva zemanské statky, jeden, kde je nyní č. 6 – to je statek u silnice s pěknou dřevěnou bránou – a druhý, kde je č. 31, tedy v té části k Žampachu, která na moji návštěvu teprve čeká, za číslem 44 (viz foto z Wikiny).

Od starodávna stávaly u Ktovy dva mlýny: Žampach, na potoku Libuňce a pod rybníkem téhož jmén, a druhý mlýn Rankovec v Láčkovkách. Mlýn Žampach dosud stojí, mlýn Rankovec však již od roku 1497 jako připomíná jako zpustlý. Roku 1858 postavil na potoku Veselka mlýn Fryml Václav s názvem *Pod Habrem* a prodal ho roku 1880 Antonínu Noskovi a ten po pěti letech zase Josefu Michalovi. Cituji z obecního webu, který zas čerpá z místní kroniky, Za starodávna byly zde čtyři rybníky: Dymák, Žampach, Křenovka a Rybnice. Rybníky tyto postupem času zrušeny a přeměněny na luka.

Roku 1601 Jindřich Semín ze Semína ves, mlýn a dva rybníky ve Ktové prodal ku panství Roseckému za 1100 kop.

Na robotu jezdívali sedláci na panství Hruboskalské.

Státní silnice, postavená v roce 1809, protíná ves středem a i dříve byla pravděpodobně hodně používaná. - To je tedy fakt, čekal jsem asi dvě minuty, než se mi povedlo silnici přejít.

Obec je dostupná autobusem i dráhou, postavenou v roce 1903.

Nádraží; níže hostinec Františky Buškové č. 82, škoda, že už nefunguje...

Tenhle malebný domek pod rovenským mlýnem V Koutech leží na pravém břehu Veselky a tudíž už patří do Ktové – má č. 84

Nové veledílo ŘSD, kruháč u Pyrámu. S podjezdem dráhy, po které jezdí dva vlaky denně, a asi 300 cyklostezky to stálo našich 152 milionů

První škola byla v obci zřízena v roce 1861 (nyní budova obecního úřadu), nová škola byla postavena v letech 1886-7.

Statek č. 5

Obecní úřad s knihovnou č. 62 (starostkou je Jiřina Bobková) – proč mám pocit, že to bývalá taky hasičárna? – vpravo bývalý hostinec č. 13 pana Josefa Holana

Socha Panny Marie Immaculaty z roku 1890, za ní je pomník obětem první světové války a – předpokládám – škola, vlevo mimo záběr je obchod

Bývalý starý zájezdní Hančilův hostinec č. 15. Tady bylo myslím to řeznictví. Dnes zde ubytovávají..

Ktová byla spravována vždy samostatně a mívala svého rychtáře. V roce 1921 bylo v obci 91 čísel popisných a trvale zde žilo 403 obyvatel; kromě zemědělství se řada místních lidí zabývala broušením skla a drahých kamenů a také navlékáním skleněných perel.

Obec Ktová je přifařena ke kostelu sv. Jana Křtitele v Újezdě pod Troskami. Dnes je tu 122 domů a 194 obyvatel.

Smírčí kříž u polní cesty z Ktové do Kabátů; foto Martin Veselka / *Wikipedie*

Roubenka č. 19 a další podél cesty k potoku; foto Ladislav Černý / *Mapy.cz*

**Brána usedlosti č. 44
+
Jasan U Matičky, památný
strom**

**foto Marie Čcheidzeová /
Wikipedie**

**Obec Ktová nabízí ubytování
v několika zdejších statcích
a domech. Ale jelikož si
reklamu nikdo nezaplátil,
odkážu případné zájemce na
internet...**

**Nu, já mám ještě důvod
k návštěvě Ktové.
Jede se sem pěkně a počasí mi
to snad ještě během léta
dovolí...**

◆ **VRCHLABÍ –**

XVII. VRCHLABSKÉ HUDEBNÍ LÉTO
KLÁŠTER SV. AUGUSTINA

**IVO
KAHÁNEK**

KLAVÍRNÍ RECITÁL
10/7 (NE) | 19.00

25/6 **CLAUDI ARIMANI (SP) / FLÉTNÁ & ŠEVČÍK
TRIO**
ZAHAJOVACÍ KONCERT

3/7 **MAREK KOZÁK / KLAVÍRNÍ RECITÁL**

10/7 **IVO KAHÁNEK / KLAVÍRNÍ RECITÁL**

17/7 **JANA RYKLOVÁ / SOPRÁN & VIKTOR
DAREBNÝ / VARHANY**

24/7 **VRCHLABŠTÍ VARHANÍCI**

21/8 **ARI EREV (IZR) / JAZZOVÝ BONUS FESTIVALU**

28/8 **BAROCCO SEMPRE GIOVANE
& MILAN AL ASHHAB / HOUSLE**
VIII. VIVADLI & MORZIN IN MEMORIAM

24/9 **PAVLÍNA TESAŘOVÁ / HOUSLE
& LUKÁŠ KLANSKÝ / KLAVÍR**
XI. HOMMAGE A KAREL HALÍŘ

◆ **SOBOTKA –** Dámy a pánové, jako rozloučení s letectvím, ve kterém jsem až do letošního odchodu do penze strávil 38 let svého nevázaného života, pořádáme na Šolcově statku v Sobotce ryze leteckou výstavu, s leteckým programem i účinkujícími. **V úterý 5. července 2022 od 14h zde:**

1) zahájíme výstavu kreseb s leteckou tematikou, jejichž autorem je výtvarník a parašutista Pavel Rampír 2) hudbou vernisáž doprovodí Zámecké saxofonové kvarteto Josefa Žemličky, v němž tentokrát zasedne i řídící letového provozu

3) pilot historických letounů a dopravní pilot, kapitán airbusu Jiří Horák, na zahradu statku přistaví svůj vojenský veterán, legendární americký džíp *Willys*

4) někteří z účinkujících na sebe obléknou letecké uniformy

5) vyjdou-li naše nejspolehlivější plány, v průběhu vernisáže nad Sobotkou proletí vzácný historický letoun.

Na vaši návštěvu se těší

Jan Samsišák, emeritní řídící letového provozu a hospodář Šolcova statku

Šolcův statek v Sobotce - GKS

Pavel Rampír

Letectvo v obrazech

Zahájení 5. července 2022 od 14 hod.
Zahraje Zámecké saxofonové kvarteto
Josefa Žemličky

5. července - 20. srpna 2022

www.solcuvstatek.cz

◆ LÁZNĚ BĚLOHRAD –

Bělohřádké 2022 kulturní léto		
1.7. 19:30	Koncert DanGar Six, Krucipůsk	zámecký park
8.7. 20:00	Divadlo "Liga proti nevěře" (I. Šmoldas, M. Kuklová, V. Arichteva a další)	zámecký park
16.7. 14:00	Country festival "Pod Hůrou" (Robert Křesťan a DRUHÁ TRÁVA, Poutníci, Petr Spálený s Miluškou Voborníkovou a kapelou APOLLO a další)	zámecký park
22.7. 19:00	Koncert Pokáč (předkapela Nekrmit)	zámecký park
29.7. 21:00	Letní kino v Bažantnici - V zajetí démonů (horor)	Bažantnice
30.7. 18:00	Koncert Vladimír Merta	tenisový areál

◆ NOVÁ PAKA –

Michal Hrdý

Městské muzeum Nová Paka a Česká unie karikaturistů
Vás srdečně zvou do Suchardova domu na zahájení výstavy

„ Pivo očima karikaturistů “

Vernisáž výstavy se koná v sobotu 25. června 2022 ve 14 hodin

♦ Skála nad Prosečí

Nepřekvapuje mne to, ale je pravda, že některé jablonecké maličkosti trpělivě odolávají úplnému rozluštění. Víme o nich leccos, ale ne všechno. Úplnost nebo alespoň jasnost jejich příběhu dostává trhliny. Tak třeba ta podivně rovná skála vedle rozhledny Nad Prosečí.

O rozhledně postavené na Prosečském hřebeni podle projektu jabloneckého architekta Roberta Hemmricha a otevřené v srpnu roku 1932 víme leccos díky podrobné zprávě v ročence *Německého horského spolku pro Ještědské a Jizerské hory*. Ale o jejích dvou předchůdkyních na stejném hřebeni máme podstatně méně informací. Traduje se, že obě dřevěné vyhlídkové věže stály na stejném místě jako nejnovější rozhledna ze žulových kvádrů. Jenže to je zjevný nesmysl, protože Hemmrichova věž je postavena pod masivní žulovou skálou, kterou ovšem vysoce přečnívá, a to díky tomu, že patří se svými 28 metry výšky k nejvyšším tradičním rozhlednám Jizerských hor. Jenže její předchůdkyně měly výšku pouhých 6 a 12 metrů a hned vedle skály by působily podivně.

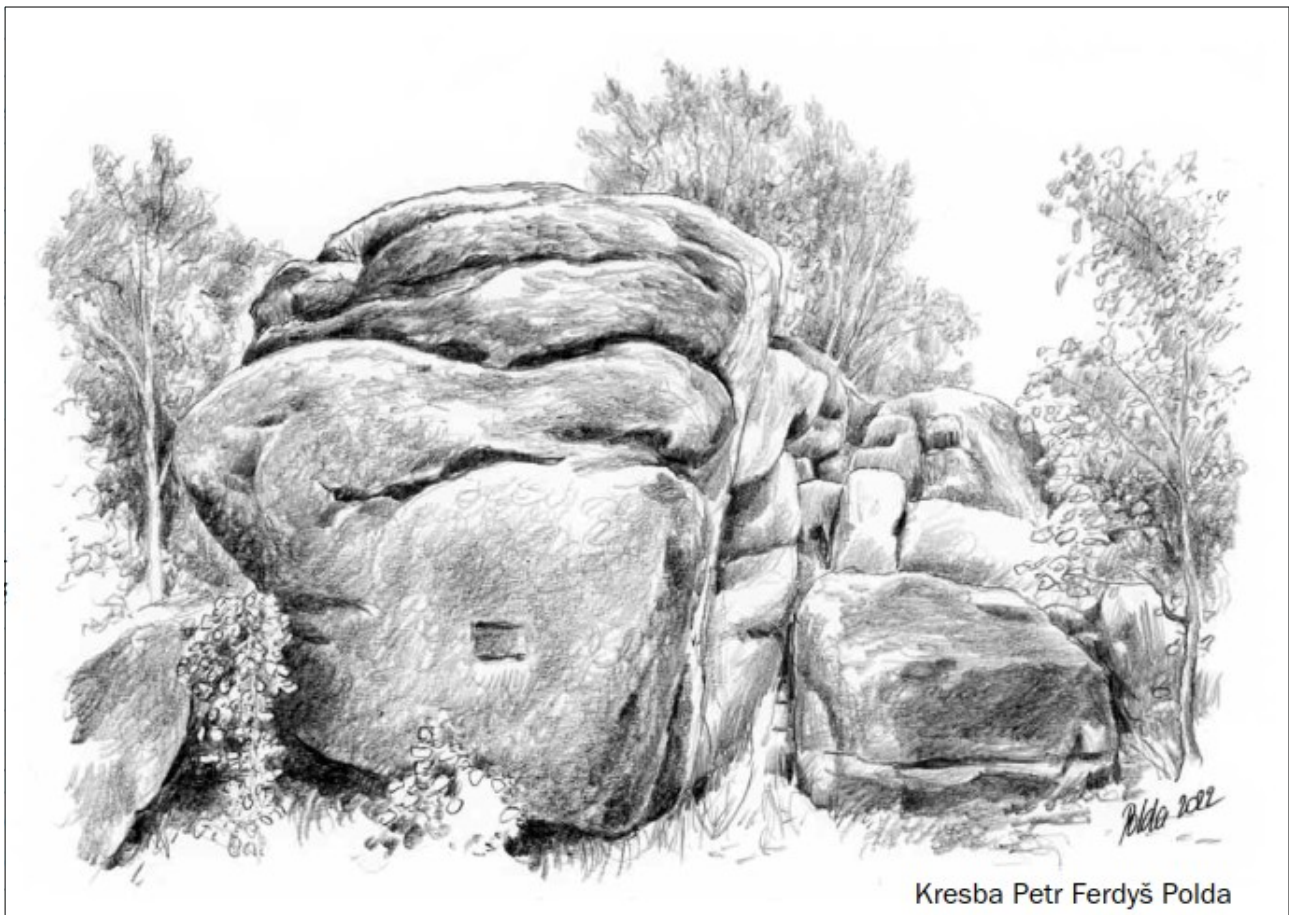
Koukněme nejdříve na jejich historii. První z nich – obyčejnou čtyřhrannou trámovou konstrukci s vyhlídkovou plošinou – postavil na pozemcích Karla Hübnera z Proseče roku 1892 *Německý horský spolek pro Ještědské a Jizerské hory*. Stejný spolek dva roky předtím upravil i vyznačil značenou stezku po hřebeni. Rozhledna byla otevřena 25. září 1892. A dobové zprávy o jejím zřízení hovořily nadšeně: „Už dlouho předtím byly cesty vedoucí přes hřeben urovnány a označeny a tyto práce mělo završit postavení věžičky. Díky vstřícnosti majitele pozemku, pana Karla Hübnera z Proseče, získal horský spolek z mnoha stran podporu, takže ta strážní věž byla překvapivě brzy vztyčena. Dne 25. září se uskutečnil výlet na Prosečský hřeben a mimořádně silná návštěvnost potvrdila, že výbor stavbou věže šťastně ukončil svůj vytyčený úkol.“

Ročenka spolku dále uváděla, že celkové náklady na zřízení věže si vyžádaly částku 216 zlatých a 80 krejcarů, která byla vyplacena tesaři Augustinu Pfohl, zámečníku Franzi Hübnerovi a statikovi – c. k. civilnímu inženýru Krckovi. Pět dalších zlatek ještě padlo na nájem pozemku a celkem na pojištění stavby. To se ukázalo jako velmi prozíravé, neboť již v únoru 1894 věžičku zbořila silná vichřice. Stalo se tak prý proto, že rok předtím zde zlomyslní lidé poškodili zábradlí a uvolnili kotevní šrouby, což věž učinilo méně bytelnou.

Horský spolek nechal pobořenou konstrukci opravit tak rychle a v původní podobě, že si řada návštěvníků vlastně ani nevšimla žádné změny. Jenže přírodní živly ani obnovené věži nedaly pokoj. Trámovou konstrukci 29. července 1901 za divoké bouře doslova rozštípal úder blesku. Spolek tehdy prodal dříví za 50 korun a dalších 436 korun vyinkasoval od pojišťovny Concordia. Na místě pak vznikla nová, v pořadí druhá prosečská rozhledna podle projektu Roberta Hemmricha. Otevřena byla v červnu 1908 a sloužila výhledům až do 21. srpna 1921, kdy ji rozštípal orkán. Nahrazena byla až o 11 let později onou kamennou vyhlídkovou věží.

Z historie se tedy nedozvíme, na jakém místě byly obě dřevěné předchůdkyně vztyčeny. Zprávy o uvolnění šroubů zlovolnými lidmi hovoří o spojení věže a skály, v některých člancích se ale objevuje i informace, že věže stály na nejvyšším místě hřebene, které leží několik set metrů dále, směrem k Brandlu. Na skalách vedle dnešní rozhledny jsou ovšem jednoznačné stopy úprav kameníky. Celá horní část je otesána do podoby jakési plošiny; okolo jsou vytesány umělé jamky a na přední straně obrácené k Lukášovu je v mělké nise i zvětralý letopočet identifikovatelný jako 1907, který by mohl připomínat

úpravu skály pro druhou věž. Lze tedy spekulovat, že obě dvě dřevěné vyhlídkové věže stály jinde než jejich žulová následovnice. A sice na hezky tvarované skále, která vydržela do dnešních časů.

/ Marek Řeháček, *Jablonecký měsíčník*

liberecký kraj

♦ Nepíšu často o fotbale, ale když skončila liga, tedy aspoň závěrečné výsledky týmů z našeho kraje.

ČFL

2. FK Přepere 30 18 3 9 66:49 57

KRAJSKÝ PŘEBOR

1. FK Turnov 26 21 1 4 104:24 64

7. FK Sedmihorky 26 10 7 9 42:36 37

11. TJ Sokol Rovensko pod Troskami 26 7 5 14 32:57 26

I. A TŘÍDA

5. TJ Sokol Pěnčín 26 12 6 8 80:57 42

I. B TŘÍDA

8. FK Přepere B 26 10 5 11 70:100 35

11. TJ Sokol Jenišovice 26 8 4 14 55:70 28

13. SK Mírová pod Kozákovem 26 5 6 15 43:91 21

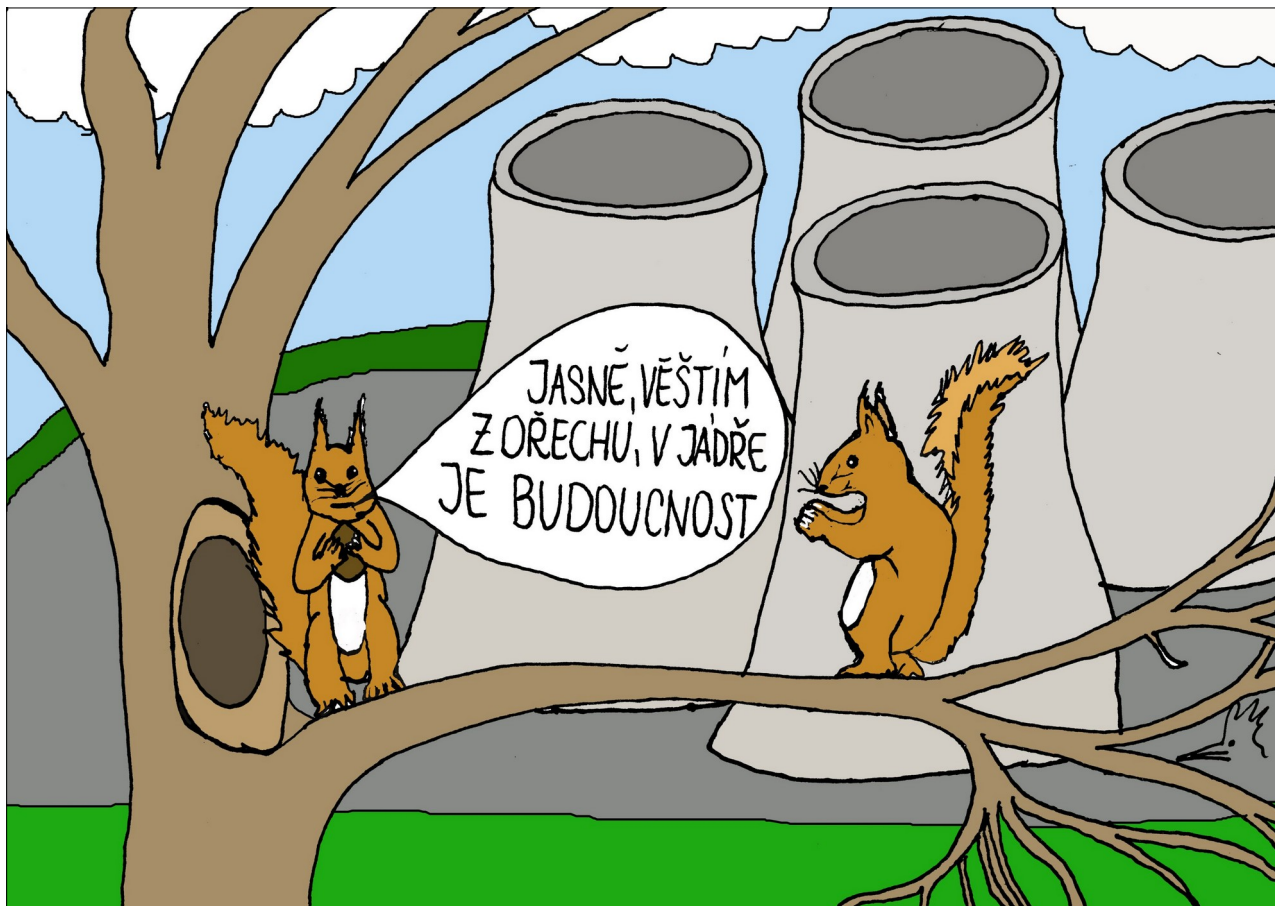
(Zdroj: Turnovsko v akci)

pozdní sběr

♦ **TURNOV** – V úterý krátce před osmou ráno obdrželi policisté na tísňové lince 158 oznámení od jednoho ze zaměstnanců firmy Kamax na Vesecku, že jim volal neznámý muž, hovořící lámanou angličtinou, informaci, že se v jejich firmě nachází bomba. Na místě zasahovaly dvě desítky policistů včetně kriminalistického technika a dvou psovodů. Ppolicisté evakovali firmu a zajistili místo a jeho okolí. Objekt muselo opustit 70 osob. Dále došlo k uzavření přilehlých komunikací.

Prohlídka uložení výbušnin nepotvrdila. Po půl dvanácté byly komunikace opět zprůjezdněny a v průmyslovém areálu obnoven provoz. Případem se nyní zabývají semilští kriminalisté. (Zdroj: Vladimíra Šrýtrová, PČR)

♦ **LOMNICE n/P** – Lomnická pivovarská zahrádka vás zve na další řemeslné trhy v sobotu 2. července od 8 do 16 hodin. Na trzích budou opět stánky s řemeslnými výrobky, jídlem a pitím, pro děti bude zase otevřena tvůrčí dílna nebo tu pro ně bude malování na obličej. Od 14 hodin na trzích vystoupí kapela Klub tajných zahradníků a Annie Pity. Vstupné na koncert bude dobrovolné. Akce je vhodná na celodenní pobyt s dětmi.

Petr Dudek

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj